

Den gode herden

Joh 10:22-30; Jer 23:3-8; 1 Pet 5:1-4

I tider av kris ökar behovet av god ledning. Ett bra ledarskap förväntas kunna navigera på ett klokt sätt genom utmaningar, förbi allehanda faror och hinder. Men som människor är vi inte alltid överens om hur man navigerar på bästa sätt. Det finns delade meningar om vad ett gott ledarskap i själva verket innebär. Flera hävdar att ett gott ledarskap handlar mer om att *agera* än *reagera*. Alltså att ett gott ledarskap ofta är steget före i aktiv handling för att uppnå ett önskat resultat istället för att utföra åtgärder som svar på en särskild händelse eller utveckling.

I dessa tider av särskild prövning har det blivit tydligt att konsekvenserna av att vara "sen på bollen", sen att agera, kan bli mycket svåra. Å andra sidan kan det få förödande konsekvenser om man är alltför för snabb att handla, för snabb att agera. Vad är ett alltså ett gott ledarskap och i synnerhet vad är ett gott *kristet* ledarskap? På *Den gode herdens* söndag får vi möjlighet att reflektera över frågan.

När vi betraktar Bibelns presentation av Gud som ledare blir det tydligt att Han aldrig är tvåa på bollen. Det faktum att Han är Skaparen visar att Han är den som agerar först. Han är den aktive aktören som agerar mer än reagerar. Förvisso är Bibeln full av berättelser där det framgår att Gud reagerar på sådant som sker i Hans skapelse, men det framgår också tydligt att Hans svar på olika händelser inte är spontana handlingar framtvingade i nödens stund. Han överraskas aldrig. Gud är ju Gud -

allvetande och allhärskande och Hans makt är allomfattande. En sådan Gud är aldrig tvåa på bollen. Gud är den aktivt agerande.

Vidare ser vi att Guds agerande i Bibelns berättelser hör tydligt samman med Hans *barmhärtighet*. Den här söndagen kallas på latin "Misericordia Domini" vilket betyder "Herrens barmhärtighet". Att Herren är barmhärtig ligger till grund för Hans agerande. Han är kärlek och har goda tankar för sin skapelse. Därför agerar Han som Han gör. Temat för dagen bekräftar det påståendet. Den gode herden har omsorg om sin hjord. Han vill den väl.

Bilden av Herren som den gode herden som har omsorg om sina får har sin naturliga plats i Bibeln. Psalm 23 är älskad och välkänd av många och används i sammanhang där man vill förmedla en talande och tydlig bild av hur Gud är. Denna bild återkommer ofta i GT och även om vi inte har så mycket praktisk erfarenhet av får och herdor idag kan herdebilden ändå förmedla trygghet och värme.

Men bibelordet rymmer också många exempel på dåligt ledarskap där Guds folk är utlämnat åt grymma och likgiltiga herdor (ledare). I den text som föregår dagens GT-text läser vi: *Ve de herdor som fördärvar och skingrar fåren i min hjord! säger Herren (Jer 23:1 FB2015)*. En stark kontrast till Guds herdeskap. Han skingrar inte. Han samlar. ³*Jag ska själv samla dem som finns kvar av mina får ur alla de länder dit jag fördrivit dem, och jag ska föra dem tillbaka till deras betesmarker. Där ska de bli fruktsamma och föröka sig.* ⁴*Jag ska sätta herdor över dem som ska valla dem, och de ska aldrig mer behöva vara rädda eller modlösa, och ingen av*

dem ska saknas, säger Herren (Jer 23:3-4 FB2015). Sedan kommer löftet om den rättfärdige telningen (rotskottet) som ska regera som kung och handla med vishet (v. 5).

När vi går vidare till NT möter vi uppfyllelsen av det löftet. Vi möter herdeomsorgen förkroppsligad. Herren Gud, herden, får ett ansikte i Jesus Kristus. Det är denne herde vi möter i evangelietexten där Han gör klart att Han och Fadern är ett (Joh 10:30). Ett påstående som får de oäkta herdarna att gripa efter stenar för att döda Honom (v. 31). Men Han drar sig undan deras grepp (v. 39). Värt att notera är även att i kapitlets avslutning finns ett viktigt påstående om Johannes Döparen: *Även om inte Johannes gjorde något tecken, var allt han sade om Jesus sant (v. 41).* Det är inte främst under och tecken som bekräftar det sanna herdeskapet. Vandrigen i sanningen däremot gör det.

Johannes pekar på den sanne herden. Han pekar med hela handen och vi är kallade att se den han pekar på. Grunden för det kristna ledarskapet finns där. Kyrkans olika ledare ersätter inte den verkliga eller främste herden, men till det kristna ledarskapet hör att gå i den främste herdens fotspår för att utföra ett herdeuppdrag. Kyrkans olika ledare är kallade att särskilt bejaka det, men vi kan alla lära av och inspireras av det.

Att vara herde på biblisk tid var varken enkelt eller glamouröst. I mångt och mycket var det en föraktad yrkesgrupp som befann sig långt ner på samhällsstegen. Det fanns inte mycket status i yrket och farorna var många. Uppslagsböckerna berättar om lejon, schakaler, pantrar, leoparder, björnar och hyenor som lär ha varit

vanliga ute på landsbygden och en god herde förväntades beskydda fåren från faror som dessa.

Den bibliske herden hade framför allt tre uppgifter: *att hålla samman hjorden, att skydda den från rovdjur och att föra den till betesmarker och vattendrag.* Ett nutida kyrkligt ledarskap finner Guds förväntningar på tjänsten i dessa tre uppgifter. Kyrkans ledare är kallade att fokusera på *sammanhållningen, skyddet och näringen.* Det handlar om att ge utrymme för den goda atmosfären där Guds Ande får möjlighet att verka. Den goda atmosfären är i sig tilldragande. Den är magnetisk, den lockar och verkar sammanhållande då människor erfar Guds liv, Hans barmhärtighet och nåd.

Skyddet då? Vad handlar det om? Handlar det om att hindra virusspridning med munskydd och handsprit? Ja, det kan ju vara nödvändigt i dessa dagar, men den viktigaste kampen är inte kampen mot covid-19 utan kampen mot ett annat "virus". Det som letar sig in på insidan och förleder. Det som för vilse och skapar missmod och hopplöshet. Det som för oss bort från målet. Och vad är målet? Målet är Gud och gemenskapen med Honom, ja, livet i Honom!

Ett sant herdeskap reser sköldar mot lärar eller tankemönster som leder vilse, som för bort från det ljus som är Kristus. De sanna herdarna är föredömen (1 Pet 5:3) som lever i och vittnar om det skydd som finns i Honom. Ett skydd som har sin grund i att Han, den verkligt gode herden, har mött mörkret/ondskan i dess fulla kraft och drabbats av dess kraftigaste vapen. Ondskan har plockat fram sitt främsta vapen, döden, och blivit besegrad, ty den främste herden lever! I denna

seger finns det verkliga skyddet och den verkliga tryggheten. Till det sanna herdeskapet hör att leva i det, vittna om det och leda fram till det.

Den tredje angelägenheten är näringen/födan. Den gode herden har gett sitt liv för att fåren ska ha liv. Hur får vi del av detta liv? Vi finner det i gemenskapen med Honom själv. Vi erfar det i överlåtelsen till Honom. Vi förvandlas av det i umgänget med Honom. Därför får vi söka oss till de vattendrag och de betesmarker där allt detta blir påtagligt: i gudstjänsten där vi (när det är möjligt) bryter brödet och delar vinet som förmedlar Honom själv, i läsningen av Ordet som vittnar om Honom och Hans vägar med oss, ja, i alla de sammanhang där vi övar oss att lyfta blicken mot Hans ljus och härlighet. Kort sagt där vi bejakar bönens gåva och lyssnar till den gode herdens röst.

Vi lyssnar och lär oss att känna igen Hans röst och uppmuntras att gå i Hans fotspår. Vi kanske inte alltid begriper vad Han säger, men så länge vi känner igen rösten och kan följa är det nog. Av detta lär vi också att även om den främste herden alltid är först på bollen, Han är den förste att *agera*, så är hans får främst kallade att *reagera*. De är kallade att lyssna och sedan reagera på Hans röst och vägledning.

Vi lyssnar till Hans röst och samlas kring Hans bord. Vi lyssnar till rösten och samlas vid betesmarken och vattendraget. Vi lyssnar och finner platsen och atmosfären som håller samman hjorden. Vi lyssnar och vägleds till det verkliga skyddet vid korsets fot, den kraftfulla muren mot ondskans mörker. Det är upp till oss som får att bejaka allt detta och inte bete oss som

flasklamm i tid och otid. Vi får låta den främste herden leda oss till växt och mognad!

²⁰Fridens Gud har i kraft av ett evigt förbunds blod fört fårens store herde, vår Herre Jesus, upp från de döda. ²¹Må han fullkomna er i allt gott så att ni gör hans vilja, och må han verka i oss det som behagar honom genom Jesus Kristus. Hans är äran i evigheters evighet. Amen (Heb 13:20-21).